І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА  SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 142. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 9-го СЕРПНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 9, 1967 No. 142. VOL. LXXIV.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 8-го серпня, 1967

В АМЕРИЦІ

НАЦІОНАЛЬНЕ ТОВАРИСТВО ПЛЯНУВАННЯ закликає до основної перевірки справи американської допомоги закордонним державам. Ця допомога щороку є дуже строго критикована в Конґресі, який завжди старається якнайбільше її зменшити. Цього року Уряд президента Джансона домагається на допомогу $3.1 більйона. Палатна Комісія Закордонних Справ зменшила цю суму на $305 мільйонів, а Сенатська Комісія Закордонних Справ на $737 мільйонів. Національне Товариство Плянування — це неприбуткове і неполітична організація, членами якої є бизнесмени, представники робітництва, фармерів і професоналістів. Це Товариство підтримує програму більшої допомоги закордонним державам.

КОМІСАР МИТНИХ СПРАВ ЗДА Лестер Д. Джансон стверджує, що впродовж фінансового року, який закінчився 30-го червня 1967, прибутки з мита становили рекордово високу суму $2,684,010,465, що було на 8.5% більше в порівнянні з попереднім рекордовим роком, 1966-им, коли мито дало прибутків державній скарбниці $2,473,616,-824. Комісар Джансон твердить, що ним очолювана аґенція є найдешевша в порівнянні з іншими, бо річні витрати на платні Митного Департаменту становлять річно $87,783,000, що виносить 3.3% зібраної суми.

ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКОВИХ ПОДАТКІВ має дати державній скарбниці коло $10 більйонів прибутку в перших десятьох місяцях. З цього коло двох третіх заплатять особи від своїх прибуткових податків, а одну третю вплатять до державної скарбниці корпорації. Збільшення податків матиме вплив на економіку, бо мільйони платників податків матимуть до диспозиції менше готівки і зменшать свої закупи, що буде засобом до припинення інфляційного тиску. Федеральний бюджет буде мати дефіцит в цьому фінансовому році, що почався 1-го липня 1967 у висоті коло $17 більйонів. Коли Конґрес не схвалить збільшення податків до 1-го жовтня 1967, то федеральний дефіцит буде більший, як $17 більйонів.

СЕНАТОР ДЕМОКРАТ ІЗ ОРЕҐОНУ Вейн Морс вже тепер бореться за те, щоб в 1968-му році здобути сенаторське становище ,яке йому бажають відобрати не тільки його республіканські противники, але й демократи, які не вдоволені з нього тому, що він завжди гостро критикує демократичний Уряд президента Джансона, і тому, що він минулого року підтримував кандидатуру республіканця Марка Гетфілда проти демократа Роберта Дункена, який програв вибори. Сам сенатор Морс знає, що демократичні провідники проти нього. Він працює в Конґресі 22 роки, і не знати, чи продовжуватиме цю працю в [illegible] роук.

АМЕРИКАНСЬКА ЛЕТУНСЬКА РОЗВІДКА ВІДКРИЛА, що на західньому узбережжі Північного В'єтнаму комуністи будують ланцюг якихсь кам'яних плятформ. Припускають, що це плятформи для викидень ракет „з землі на землю", що їх доставили Північному В'єтнамові Совєти.

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ВІДБУДУТЬСЯ 3-го вересня ц. р. Кандидують 10 цивільних діячів і один військовик — теперішній голова держави, ґенерал Нґуєн Ван Тіє. Найповажнішим з-посеред цивільних кандидатів є Фан Хак Суу, інженер за фахом, але все одно він а ніхто з інших цивільних кандидатів не мають шансів виграти проти ґенерала Вана Тіє. Байдужність населення супроти тих виборів характеризує така подія: коли в минулу неділю 8 цивільних кандидатів на президента і всі 10 кандидатів на віце-президента прибули одним літаком до міста Кванґтрі в північній частині Південного В'єтнаму, то на летовищі не вийшов їм назустріч ні один громадянин того міста. Огірчені кандидати вернулись тим самим літаком, звідкіля приїхали.

ПОЛЬСЬКИЙ КАРДИНАЛ СТЕФАН ВИШИНСЬКИЙ ВИЯВИВ, що в минулому році Папа Павло VI двічі задумував прибути з відвідинами до Польщі, в травні і грудні, але обидва рази уряд Владислава Ґомулки заявився проти таких відвідин, подавши за причину острах, що ті відвідини будуть використані для погіршення польсько-совєтських взаємин, чого названий польський диктатор не хоче.

У КОНҐО НАЙБІЛЬШЕ ЦІКАВЛЯТЬСЯ тепер питанням, чи вдасться решткам колишнього поважного військового з'єднання білих наємних військовиків перебратис з конґолійської території до сусідньої Рванди. У 1965 році те об'єднання нараховувало 1.800 професійних вояків різної національности, тепер воно змаліло до яких 200 - 300 осіб плюс кількасот чорних конґолійців, противників теперішнього режиму президента Жозефа Мобуту. Центральне державне військо намагається перехопити те з'єднання, яке мандрує вантажними автами.

ЗАКОРДОННИЙ МІНІСТЕР ЄМЕНУ АБДЕЛЬ АЗІС САЛЛЯМ СПРОТИВИВСЯ на минулотижневій конференції арабських міністрів закордонних справ пропозиції, щоб відновити порозуміння з-перед двох років про відкликання з Ємену єгипетського війська та переведення в Ємені плебісциту в справі форми державного устрою та нові вибори. Очевидячки, теперішній республіканський режим президента Абдуллаха аль-Саляла боїться, що коли не стане в Ємені єгипетського війська, на які він спирається, то нарід скине його владу.

НАД ЛЕТОВИЩЕМ В МАРСЕЙ У ФРАНЦІЇ СТАЛАСЬ катастрофа найбільшого у світі совєтського ґелікоптера, що його большевики демонстрували на міжнародному показі летунства на летовищі Ле Бурже під Парижем в червні ц. р. Під час показу гашення вогню — той глікоптер впав і розбився, похоронивши в своїх руїнах сімох членів совєтської залоги та двох французів.

СОВЄТИ ПРОДАЮТЬ ЗАХІДНІМ ВИДАВЦЯМ, зокрема західньо-німецькому журналові „Штерн" та лондонській газеті „Ді Лондон Дейлі Експресс" спомини Світлани Аллілуєвої Сталіни. Вона написала була ті спомини в 1963 року у трьох примірниках, з яких один перепачкувала до Індії і відтіль перевезла до ЗДА. Тут ті спомини мають появитись в жовтні ц. р. у видавництві Гарпера та у вийнятках в „Ню Йорк Таймсі" і в „Лайфі". Большевики діставши в руки дві залишені в Москві копії тих споминів, стараються продати їх за дешеву ціну через свого посередника, журналіста Віктора Луї невідомої національности, який роз'їздить із совєтським пашпортом. Чи і наскільки текст совєтської копії різниться від тексту, що його привезла Аллілуєва, не відомо.

МОВА ПРО УКРАЇНЦІВ В КАНАДІ



Як уже інформовано, англійська королева Єлисавета II і її чоловік князь Филип відвідали з початком липня ц. р. Канаду з нагоди святкувань її 100-річчя, а перебуваючи в Оттаві на державному прийнятті, мали розмову із сенатором українського роду, проф. Павлом Юзиком, живо інтересуючись українською групою в Канаді. На фото — королівська пара в розмові із сенатором Павлом Юзиком. Ця фотознімка була надрукована в кольорах на першій сторінці тижневого журналу „Торонто Стар" в числі з 15-22 липня ц. р., звідки її і передруковуємо за ввічливою згодою згаданого журналу.

Урядові економісти передбачають національну продукцію у висоті $807 більйонів

Вашинґтон. — Урядові економісти твердять, що національна продукція в третій і четвертій чвертях цього року збільшиться на від 12 до 16 більйонів дол. (в кожній чверті). Так при кінці 1967-го року вона становитиме 807 більйонів дол. в річному відношенні. Економісти передбачають, що економіка добре розвиватиметься і в 1968-му році, але вони не певні в тому, в якому темпі йтиме її розвиток. Урядові аналісти подають, чому вони передбачають таке велике збільшення економіки в другій половині цього року. 1. Видатки стейтів і міських самоуправ збільшаться на 4.5 більйона дол. 2. Федеральні видатки на закуп товарів і за виконану працю збільшаться на 3.5 більйона дол. 3. Видатки на мешканеві будинки також на 3.5 більйона дол. 4. Експорт зросте на 0.5 більйона. 5. Споживчі видатки зростуть на від 15 до 17 більйонів дол. 6. Видатки на інвестиції збільшаться на 2 більйони дол. Економісти беруть до уваги те, що Конґрес схвалить зменшення прибуткових податків від 1-го жовтня, бо без цього консумпційні видатки в четвертій чверті будуть більші, як передбачається.

Домагаються приспішити расову інтеґрацію в школах у південних стейтах

Вашинґтон. — Комісія ЗДА в справах громадянських справ звітує про те, що в деяких південних стейтах ще й досі не об'єднано шкіл, і негритянські діти не можуть вчитися в школах разом із білими дітьми, хоч Найвищий Суд ЗДА в 1954-му році вирішив справу інтеґрації шкіл, а закон про громадянські права з 1964-го року це практично розв'язав. Ця Комісія домагається, щоб Конґрес знайшов засоби на те, щоб закони про скасування расового об'єднання в школах в південних стейтах були здійснені. Комісія рекомендує зміни в законі з 1964-го року про охорону громадянських прав. На думку Комісії треба схвалити закон, який дозволяв би карати ті особи, які спричиняються до того, що негритянські діти бояться записуватися до шкіл із білими учнями. Ті особи мали б платити відшкодування негритянським дітям за те, що внеможливили їм навчання в школі. Білі застрашують негрів тим, що звільнять їх із праці, коли пішлють своїх дітей до школи з білими учнями.

Нюйоркські негри протестували в Конґресі у Вашинґтоні

Вашинґтон. — Група негрів із Ню Йорку двома автобусами заїхала до Вашинґтону і там, діставшися на ґалерію Палати Репрезентантів, протестувала проти того, що Палата 20-го липня відкинула проєкт про призначення фондів на винищення щурів у великих міських метрополіях. Демонстрантів було коло 75 Вони кричали: „Не схвалюйте закон проти заворушень, а схваліть закон проти щурів!" Конґресова поліція старалася заспокоїти демонстрантів, коли ж це їм не вдалося, поліцисти старалися усунути їх з ґалерії, заарештовуючи 8 осіб, в тому двох жінок. Пізніше заарештованих звільнено за низькими кавціями. З арештованими на поліції бачився бруклинський конґресмен демократ Френк Дж. Браско. Конґресмен із Менґеттену Теодор Р. Купферман вніс новий законопроєкт про контролю над щурами.

В Ню Йорку заарештовано кубинців за фальшування долярів на визволення Куби

Ню Йорк. — Тут заарештовано шістьох кубинців і одного порторіканського друкаря за те, що вони надрукували фальшивих долярів вартости одного мільйона долярів. Ці гроші, твердять фальшівники долярів, були призначені на зброю для визволення Куби з-під диктатури Кастра. Вони друкували підроблені банкноти 20, 50 і 100 дол. та складали їх у валізки, які зберігали у своїх помешканнях в Менґчеттені в Ню Йорку. Але вже в березні ц. р. аґенти Секретної Служби впали на слід цього фальшування і сконфіскували кілька сот цих підроблених долярів. Фальшиві банкноти знайдено в обігу в жовтні минулого року в Балтиморі. Знайшли їх в Маямі на Фльориді і в Ню Йорку. Між заарештованими є два відомі кубинські політичні еміґранти Джізас Гонзалес Карта і Сеферіно Перец Карріл.

Совєти шукають військових баз на Середньому Сході

Бейрут. — За відомостями, наспілими з Ємену, Совєти звернулися з офіційною пропозицією до уряду президента Абдуллаха ель-Саляла, щоб той дозволив Совєтам влаштувати на летовищі Єнад, за 14 миль від столиці Ємену Сани, совєтську військову базу. В заміну Совєти пропонують дати республіканському Єменові військову допомогу. Цю пропозицію зробили Совєти у зв'язку з відвідинами в Москві єменського віце-прем'єра Абдуллаха Гуєзіляна, який роз'їздить по всіх комуністичних країнах, шукаючи підтримки для режиму президента ель-Саляла. Той режим, який прийшов до влади і втримується при ній виключно завдяки військовій допомозі з-боку Єгипту, загрожений тепер, коли Єгипет плянує відкликати з Ємену свої війська.

Водночас, совєтські воєнні кораблі, причаливши до порту Александрії в Єгипті в минулому місяці з відвідинами, все ще перебувають у тому порті. Появились вістки, що Совєти дістали від єгипетського президента Нассера дозвіл розбудувати в тому порті свою морсько-летунську базу в заміну за масове постачання зброї, літаків і кораблів Єгиптові. Таким чином — Совєти використали ізраїльсько-арабську війну і спричинений нею фермент в арабських країнах задля встановлення своїх перших на Середньому Сході військових баз, що може мати далекосяжне політичне значення.

Араби в Єрусалимі перевели одноденний генеральний страйк

Єрувалим. — Всі арабські крамниці, ресторани й інші підприємства, як також водії автобусів в східній частині Єрусалиму, яка належала до Йорданії і тепер окупована Ізраїлем, перевели солідарно 24-годинний страйк у понеділок 7 серпня ц. р., на знак протесту проти ізраїльської адміністрації і податкової системи. Заклик до того страйку проголосив анонімовий Комітет Оборони арабського Єрусалиму у масово розкинених летючках. У східній частині Єрусалиму живе коло 2.000 арабів, здебільша купців і ремісників. По тій частині Єрусалиму кружляли сильні ізраїльські військово-поліційні стежі, але спокою ніде не порушено. Поголоски, що відбудеться вулична демонстрація арабів, не здійснилися. Страйк мав однаково політичний, як економічний характер, бо ізраїльські власті зажадали від арабських купців пред'явлення інвентарних списків, що вони мають у своїх крамницях, і вимагають заплати мита за ті товари, дармащо ті купці заплатили були імпортові мита йорданським властям.

Що стосується загальних ізраїльсько - арабських відносин, то амбасадор ЗДА в Об'єднаних Націях Артур Ґолдберґ висловився оптимістично про поладнання кризи на Середньому Сході. Він вказав на поступ, що його зроблено в ділянці перемир'я. Ґолдберґ, вернувшись з короткої відпустки, нараджувався годину з генеральним секретарем ОН У Тантом у цій справі.

Комуністи збили в околиці Сайґону 5 американських гелікоптерів

Сайґон. — Комуністичні партизани збили за чотири милі від столиці Південного В'єтнаму Сайґону 5 американських гелікоптерів, які перевозили туди військо, коли американська розвідка дізналась, що в тій найближчій околиці Сайґону появились сильні відділи комуністичних партизанів. В одному з гелікоптерів був ґенерал Джан Ф. Фрайнд, який був поцілений в ногу. Так само був ранений його адьютант. Все ж, той гелікоптер встиг приземлитись в безпечному місці і раненого ґенерала перевезли негайно до шпиталю. З комуністичними партизанами почалась в тій найближчій околиці Сайґону битва, в якій взяли участь численніші американські війська.

На політичному фронті у зв'язку з В'єтнамською війною слід згадати виступ в американському Сенаті голови демократичної більшости сенатора Майка Менсфілда і видатного члена республіканської меншости сенатора Джана Ш. Купера, які запропонували зактуалізувати справу В'єтнаму на терені Ради Безпеки Об'єднаних Націй. Названі обидва сенатори належать до опонентів політики президента Джансона у В'єтнамі.

● **У Хартумі, столиці Судану,** нараджувались 13 арабських міністрів закордонних справ, які прихилилися до ідеї скликання панарабської конференції „на вершинах". Можливо, що арабські володарі, монархи і президенти, дійсно зберуться наприкінці цього, або в наступному місяці, бо буде, мабуть, зліквідована одна з найбільших причин незгоди між єгипетським президентом Нассером з одного боку та королем Йорданії Гуссейном і королем Савдї Арабії Фейсалом: Нассер буцім-то погоджується відкликати єгипетську армію з Ємену, що його перетворив на сателіта Єгипту.

Цієї суботи на Союзівці: „Полуцебер" — вечір гумору і сатири, пісні танку

Союзівка, Керґонксон. Чули, що таке „Полуцебер"? Його можна буде почути й побачити на цій оселі УН-Союзу в Кетскильських горах в найближчу суботу, 12-го серпня, в рямках щотижневих мистецьких і розвагових імпрез, що відбуваються після вечері в концертовій залі „Веселки", попереджаючи забаву з танцями. „Полуцебер" — так названо вечір гумору й сатири, співу і танку, тексти до якого приготовили ЕКО і Бабай, танками зайнявся п. Роман Петрина а піснями п. Роман Левицький. Ролю конферансьє виконуватиме маєстро Володимир Гентиш.



Едвард Козак

ВИСТАВКА І ВЕЧІР ЕКА НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка, Керґонксон. У найближчу неділю, 13-го серпня, відбудеться тут одноденна виставка мистецьких творів незрівняного нашого ЕКА — Едварда Козака. Після вечері тієї ж неділі ЕКО матиме в концертовій залі „Веселки" свій вечір ілюстрованого гумору.

Арґентинський Архиєпископ Ільдефонс Сансієрра домагається створення Українського Екзархату

Буенос Айрес. — „Поза Україною живе у вільному світі приблизно півтора мільйона українців — писав у арґентинській популярній газеті „Клярін„ з 25 червня ц. р. Архиєпископ із Сан Хуану Ільдефонс Сансієрра, який приготував для всеарґентинської Єпископської Конференції в Кордобі документальну працю про важливість створення Екзархії для українців у Арґентині. Газета „Клярін" так коментує заяви і домагання Єпископа І. Сансієрри — подаємо в перекладі за „Нашим Кличем" ч. 22, 1967:

„Говорячи прямо про українців в Арґентині, прелат начислює їх більше сто тисяч, стверджуючи так, католицьку спільноту східнього обряду, найчисленнішу на нашій землі (Арґентіні). Вони числять 7 парохій, 21 церкву і 17 каплиць; мають 6 світських священиків і 13 монахів, 3 доми монахинь, східнього обряду. Лише в Місіонес живе і працює 30 тисяч вірних, а духову опіку над ними мають ОО. Василіяни. В Апостолес, Обера і Посадас мають свої школи, а Сестри Василіянки в час вакацій по українських колоніях навчають катехизму. У Чако є 20.000, у Мендозі 2.000. Матірна церква приміщена при вул. Рамон Фалькон 3950 і знаходиться під управою Апостольського Візитатора Владики Андрія Сепеляка, Єпископа Севастополя. Є також два доми монахинь, у Великім Буенос Айресі, а у Саранді, Вілля Караса, Рамон Мехія і Вілля Аделіна — парохії, з яких пливе і розходиться апостольська праця священиків".

Арґентинський Архиєпископ навів далі такий приклад про українців католиків у вільному світі: „ Австралія з 21.000 вірних (українців) має свого екзарха, Німеччина з 18.000 також, Бразилія 86.500 також, а Арґентіна, де живе більше 100.000 його немає".

Єпископ Сансієрра висуває думку, що українці - католики в Республіці Арґентіні повинні нарешті мати власний Ординарій, або й Екзархат.

Учасники дня Української Молоді на ЕКСПО-67 демонстрували перед совєтським павільйоном

Уже в суботу, 29-го липня ц. р., коли на світовій виставці ЕКСПО-67 відбувся День Української Молоді (гл. „Свобода" з 4-го серпня ц. р.), було відомо, що біля совєтського павільйону на тій виставі відбулася демонстрація деяких юних учасників того дня та що були зв'язані з цією демонстрацією арешти. Вістки були з різних джерел і суперечні. Тому, що намагання перевірити їх натрапляють на всілякі труднощі, для загальної інформації друкуємо нижче листа одної із учасниць демонстрації, сумівки Галини Климук з Гемден, Коннектикат:

УЧАСНИЦЯ ПРО ДЕМОНСТРАЦІЮ

Як учасниця цієї демонстрації, я хотіла б оповісти кілька цікавих пригод.

Комуністи були дуже неспокійні зі самої нашої присутности в сумівських одностроях. Наша група, яка складалася з 20 сумівців і сумівок, мала змогу відвідати совєтський павільйон перед демонстрацією. Ми відбули розмови з большевиками і вони після того дивилися на нас з ненавистю. Наприклад, були такі випадки: Ми переходимо, і на таблиці читаємо, що пересічне життя людини триває у Совєтськім Союзі 70 років. Моя товаришка голосно заявляє: „Я б не хотіла жити в тюрмі 70 років!" Комуніст тільки дивився на нас і аж пітнів з люті. Після того підходить до нас другий комуніст і питається: „Чи ви американці чи канадійці?" — Ми кажемо, що ми українці. Він знов питає: „Чи американці чи канадійці?" — А ми знов відповідаємо, що ми — українці. Тоді він каже: „Чого ж ви так ненавидите росіян, таж ми ваші старші брати". А одна сумівка на це відповідає: „Такі старші брати, що відбирають хліб від наших людей і лишають їх умирати з голоду". Комуніст відповідає, що якраз минулого року не було голоду в Україні. А сумівка тоді піднесеним голосом: „На Україні кожного року буває голод. І знаєте чому? Тому, що ви, паршиві комуністи там влізли" І тоді ми всі пішли далі.

Подарунок п-ні Катерини Вовк президентові Джанові Кеннеді виставлено в Ірвінґтоні

Ірвінґтон, Н. Джерзі. — (НН). В міській Громадській бібліотеці, між іншими експонатами, виставлено вишитий англійський вірш невідомого автора, який п-ні Катерина Вовк подарувала Президентові Джанові Ф. Кеннеді в 1963 році, а також відповідь - подяку з Білого Дому, датовану 15 серпня 1963 року. Місцева газета „Ірвінґтон Геральд" із 13 липня, повідомляючи про цей експонат, зазначує, що п-ні К. Вовк походить з України, що на неї велике враження справили відвідини американської столиці, та що її донька Анна працює хемічкою у фірмі Дю Пон у Теннесі. Дбайливо і естетично вишитий вірш з побажаннями щасливих уродин взятий у рамку. 1963-го року сл. п. Президент Джан Ф. Кеннеді відзначив 46-річчя з дня народження.

ЗА 5 ДНІВ МУСЯТЬ ВИКОНУВАТИ 6-ДЕННУ НОРМУ

У статті про безладдя в системі транспорту в місті Харкові, надрукованій в „Радянській Україні" з 15 липня, виразно зазначено, що новий 5-денний робочий тиждень дано в СССР за рахунок ще більшого напруження працюючих: „Харківські підприємства діяльно готуються до переходу на п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями. Частина їх уже кілька місяців працює за новим режимом. Це означає передусім, що кожне підприємство повинно в обов'язковому порядку забезпечити виконання державного плану тижня не за шість, а за п'ять робочих днів".

ПОМЕР ІВАН БУДКОВСЬКИЙ У МЮНХЕНІ

Мюнхен, Західня Німеччина. — Тут помер в понеділок 7 серпня ц. р. несподівано Іван Будковський, колишній підполковник Української Повстанської Армії, в якій служив під псевдо „Гуцул", — колишній видатний член Української Військової Організації ОУН, командир Карпатської Військової Округи й старшина Карпатської Січі. В останніх роках він був директором друкарні „Біблос" у Мюнхені.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Потреба нових метод

В останніх тижнях внутрішні відносини в Америці, як і її позиція у широкому світі, значно ускладнилась. Муринська „революція" в різних більших і менших американських містах виявила занепад правопорядку, що його треба рятувати такими засобами, як проголошування поліційної години і введення на їх вулиці федерального війська. Президент покликав для розсліду причини тих заворушень окрему Комісію з високих фахівців, але можна передбачити, що її рекомендації щодо заспокоєння муринської спільноти будуть практично обертатися в рямцях потреби видаткування сотень більйонів долярів. Але водночас погіршилась фінансова ситуація, і державі погрожує найбільший бюджетовий дефіцит за всі післявоєнні роки. Це створює дивний парадокс на тлі загального добробуту. Коли на американських залізницях чи в автомобільному промислі раз-у-раз погрожує страйк, то це не тому, що робітники покривджені, а тому, що в останньому 20-річчі ціни і платні невпинно підвищуються, а вартість доляра обнижується. Шукання порятунку у підвищенні прибуткового податку на 10% є поборюванням диявола вельзевулом.

Збентеження і дезорієнтація з приводу отих внутрішніх відносин ще більші у зв'язку з В'єтнамською війною. Величезна більшість американських громадян схвалила активний спротив комуністам, що хочуть загирити свободу Південного В'єтнаму. Але продовжування тієї війни в безконечність з невідомим її кінцем та видаткування по 24 більйони річно із щораз більшими жертвами в людях і матеріялах, мусять породжувати сумніви, критику, невдоволення. Спостерігачі і знавці міжнародних відносин приходять до висновку, що в останніх роках і місяцях Америка в усіх ділянках добилася нових величезних успіхів та ще більше випередила своїх червоних суперників як у внутрішньому розвитку, так і в своєму міжнародному становищі. Та це справи не зміняє, бо нарід у своїй масі не аналізує відносин „на довшу мету", але живе подіями дня і з них робить відповідні висновки.

Дехто спрощує проблему ворожбитцвом щодо висліду найближчих виборів. Але, справа не в виборах, а в тому, якими конструктивними способами можна і треба направити ситуацію всередині країни і за кордоном. Якщо дотеперішні способи ведення війни у В'єтнамі, ладнання расових відносин і бюджетова політика дали погані висліди — треба ті способи змінити.

Червоні руїнники

„Все для людини!" — написано на совєтському павільйоні в Монтреалі. Назовні це відповідальне і шляхетне гасло, до якого входить усе, як кажуть, „і хліб, і до хліба".

Ніби одним із підтверджень такого совєтського гасла в Українській ССР, був вихід першого, та вже й другого томів „Історії українського мистецтва": гарне видання, з багатьма цінними ілюстраціями, в твердій обкладинці... Щоправда, довелось чекати майже півстоліття, щоб воно з'явилось.

Большевики віддавна зарекомендували себе майстрами ставити правду вниз головою. У згаданих томах багато разів вони підтверджують ту свою „майстерність". Приподоблюючись Москві, автор передмови до першого тому твердить: „За роки радянської влади проведено величезну роботу щодо збирання, реставрації й дослідження пам'яток українського мистецтва". Виходило б, наче й правда, що „все для людини"...

Автори „Історії українського мистецтва", без сумніву, читають київську пресу. Якби вони переглянули „Радянську Україну" за грудень 1966 року, то знайшли б там декілька промовистих ілюстрацій до своїх тверджень. В одним із чисел тієї газети науковий працівник Інституту Археології писав, що Держбуд Української ССР ще в 1963 р. скоротив „кількість пам'яток архітектури, які перебували під охороною держави... із 2 500 до 864", себто ще кілька років тому „уряд" УССР віддав на знищення 1 634 пам'ятки української архітектури та будівництва, в тому числі й церковного. У грудні 1966 р. та ж „Радянська Україна" надрукувала статтю археолога Лапіна про рештки грецьких колоній на українській території, в Ольвії, Херсонесі, Пантикапеї. В цій статті автор стверджує, що ті рештки колоній не тільки не зберігають, а „навіть часом свідомо їх знищують". Найновіші, цьогорічні повідомлення київської преси про запляновані біля Львова й Чернігова „музеї просто неба" належать також до серії підозрілих збережень, бо навіщо давні каплички, мажі, збрую, начиння і т. д. тримати під дощем і снігом?

Червоні руїнники працюють на знищення пам'яток історії України під облудним гаслом: „все для людини"...

ОЗБРОЄННЯ ЧИ РОЗЗБРОЄННЯ?

Бонн. — Коаліційний уряд християнських і соціялістичних демократів під проводом Кізінгера був створений у грудні 1966 р. і головним його завданням було і є — нормалізація господарського життя Західньої Німеччини.

Минули „літа жирні", коли державна скарбниця була повна. Тепер доводиться врізувати субвенції, скорочувати бюджети різних міністерств, щоб зменшити дефіцит. Цим ділом займаються в згоді два міністри: Штравс — фінанси і Шіллер — господарство.

З їх почину дійшло також до скорочення бюджету міністерства оборони. Заплянувано зменшити число вояків в армії на 60 тисяч і обнизити витрати на потреби війська.

Ці пропозиції викликали гострий протест міністра оборони Шредера. Він навіть подався був на димісію, і тільки після довгої дискусії з головою уряду залишився на своїм пості.

Для Німеччини головна проблема полягає в тому, чи вона, зменшивши витрати на армію, може бути безпечною супроти російського імперіялізму, і чи скорочення витрат на військо не підірве боєздатности армії.

Громадська думка в Німеччині поділилася надвоє: на оптимістів і песимістів. Перші уважають, що Москва в сучасній ситуації не бажає воєнних авантюр, бо в Азії збираються хмари над кордонами китайської імперії. Окрім того, Москва має турботи з своїми державами - сателітами, які намагаються вести власну закордонну політику: наприклад, Румунія пропонує навіть розв'язати Варшавський воєнний пакт комуністичних держав.

Окрім того, кажуть оптимісти, Москва знає, що її агресія в Західній Европі неминуче викликала б відсіч збоку атомових сил ЗДА, які не допустять до поширення російського імперіялізму на Захід.

Натомість песимісти вважають, що московсько - китайський спір незабаром закінчиться, як тільки диктатор Мао ляже в домовину. Аджеж у Китаї діє сильна совєтофільська опозиція, котра хоче, щоб Китай поновив приязні відносини з Росією. Коли це станеться, то спілка двох комуністичних імперій, з їх атомовою зброєю, буде страшною небезпекою для вільних країн світу. Тому, — кажуть німецькі песимісти, — німецька армія мусить бути напоготові, щоб не дати своєї країни на поталу комуністичній агресії.

Рішення німецького уряду — скоротити витрати на військо — викликало протест у Вашингтоні. Це зрозуміло: адже ж у Західній Німеччині перебувають американські панцерні дивізії та летунство, і за утримання цього війська платить Америка. Також у північній Німеччині стаціонує британське військо, і Лондон мусить вести довгі дискусії з Бонном щодо грошових сум, якими треба оплачувати утримання цієї „Райнської армії".

Міністер Шредер, ще коли завідував закордонною політикою Західньої Німеччини, домагався, щоб німецьке військо мало доступ до атомової зброї. Здавалося б, це зовсім природне бажання: аджеж атомову зброю, окрім ЗДА, мають також англійці і французи. Але на перешкоді цьому стоїть лиха згадка про божевільну політику Гітлера, що прямував до опанування цілого світу. Тому Німеччина не має повного довір'я у своїх союзників.

Отже, склалася досить дивна ситуація: союзники Західньої Німеччини хочуть, щоб вона була мілітарно сильна, але — не занадто. Зокрема, допущення німців до атомової зброї, якого хоче міністер Шредер, викликало б глибоке занепокоєння Москви і налякало б со-
Німеччини — привидом ні-
вєтських сателітів — сусідів
мецької воєнної агресії.

Тому оптимісти в Західній Німеччині твердять: наші східні сусіди погодяться на об'єднання німців в одній державі тільки тоді, коли переконаються, що Німеччина не претендує силою змінити теперішні свої кордони. Зменшення німецького військового бюджету було б доказом миролюбности Німеччини. Майбутність покаже, котра лінія політики буде більше корисною для Німеччини.

Viator

Ізраїль приймає з поворотом арабських втікачів з останньої війни

Єрусалим. — Ізраїль і Йорданія підписали договір про поворот арабських втікачів до своїх осель і домів, окупованих ізраїльцями в ході останньої ізраїльсько-арабської війни в першій половині червня ц. р. Тоді втекло до Йорданії понад 100.000 арабів. Посередником у тих переговорах був Міжнародний Червоний Хрест. Спір за характер формулярів, що їх мають виповнювати репатріянти, розв'язано компромісово, що на тих формулярах пишуться емблеми однаково Ізраїлю, як Йорданії і Міжнародного Червоного Хреста. Термін репатріяції продовжено до 31 серпня ц. р. Також між Ізраїлем і Єгиптом прийшло до порозуміння щодо руху осіб: в даному випадку річ іде про репатріювання до Єгипту коло 5.000 єгипетських урядовців та інших цивільних осіб, які опинилися на Синайському півострові під час єгипетських приготувань до війни проти Ізраїлю. Ізраїльська блискавична війна і перемога всіх їх захопила. Вони здебільша примістились були в місті Ель Аріш на Синайському півострові. Ізраїль погодився тепер на виїзд їх до Єгипту до половини цього міста, — коло 30.000 постійних мешканців названого арабського міста залишаться там надалі.

В. Кедровський

НЕ ТВОРІМ СОБІ ІЛЮЗІЙ

„Росія вертається на свої історичні шляхи".
В. Шульгін, „1920 рік"

(1)

Під впливом російської, властиво московської пропаганди українська ітеліґенція в революцію 1917 року ввійшла з переконанням, що, коли реакційна влада в Росії впала і до влади приходять російські ліберали та соціялісти, українські ліберальні та соціялістичні провідники знайдуть з росіянами спільну мову й визнання українських національних прав, признання українців самостійним народом з їх власною історією, окремим побутом, а головне — визнання права України бути країною самоуправною. Отже, тому тодішня наша політична думка шукала співпраці з новою революційною Росією, щоб перетворити її на справжній союз народів.

Така політична думка витворилася під впливом пропаганди російського лібералізму і нібито признання ним рівних прав для всіх народів російської царської імперії. Українські історики й публіцисти замовчували історичний російський імперіялізм або приписували його виключно московським реакційним колам. З українців ніхто не звертав уваги на те, що ще Карамзін у своїй „Истории Государства Росийского", надрукованій в Санкт-Петербурзі 1842 року, в VI томі, на стор. 62-й писав:

„Таким чином до Тібру, моря Адріятицького, Чорного і до кордонів Індії, охоплюючи умом систему держав, цей монарх (Іван III — В. К.) готував своєю зовнішньою політикою укріплення внутрішнього складу Росії". Українська політична думка нехтувала той факт, що на шляху московського імперіялізму першою жертвою стала Україна, і вся політика Росії супроти України була „укріпленням її внутрішнього складу", починаючи від знищення Новгородської республіки. Отже, вже цар московський Іван III мріяв про захоплення земель інших народів аж до кордонів Індії та берегів Середземного моря. Коли сама Московщина ще борсалася в північних болотах, вона вже мріяла про панування над світом.

Знищивши автономію Гетьманщини, а потім зруйнувавши Запорізьку Січ, Московщина вийшла на широкі шляхи свого імперіялізму на південь та на схід. У XIX стол. вона підійшла до кордонів Персії та Афганістану.

У книжці „Записки генерала Коропаткіна о русско-японськой войне" (Берлін, 1909), її автор широко обговорює війни Росії на Далекому Сході та в Закаспійському краї. Великобританія та мілітарно зростаюча Німеччина, що також прагнула до Індії, спинили на деякий час російську експансію в тому напрямку. Про це Куропаткін, як російський воєнний міністер, писав у своєму звіті за 1900 рік цареві.

Українська політична думка нехтувала той факт, що російський державний апарат в першу чергу нищив усі ознаки української автономії. Наші історики та публіцисти вірили, що коли в Росії прийдуть до влади ліберали, а тим паче соціялісти, то вони стримають дальший гін московського імперіялізму, і Україні легко буде привернути права чи то у вигляді національно - територіяльної автономії, чи у вигляді федерації всіх народів Росії. Цю віру скріплювала в них уміла пропаґанда російських лібералів, які при тому замовчували, що їх лібералізм обмежувався лише зміною самодержавного устрою на конституційно - монархічний або навіть республіканський.

Ще декабристи, найвиразніші „ліберали", які пішли на страту за свої ідеї і яких українська політична думка навіть ґльорифікує, лише обережно говорили про майбутній федеральний устрій російської імперії.

Наводимо нижче деякі місця з виданої в 1906 році в С.-Петербурзі брошури „Из писем и показаний декабристов. Критика современного строя России и планы будущего устройства":

Декабрист, полк. Пестель, член Південно - Російського Союзу „Благоденствия", у своєму свідченні на допиті говорив, що члени цього Союзу уклали кілька варіянтів конституції майбутньої російської держави. Для прикладу він подав найширше розроблену конституцію, що її уложив Нікіта Муравйов.

„1) Він плянував федеративний устрій правління, як у З'єднаних Державах Північної Америки. Це було схоже на стару удільну систему. Для того у нього Росію розділялося на 13 або 14 округ, які називалися „державами".

Отже немає ні одного слова про поділ федеративної Росії за принципом етнографічно - історичним, бо вся Росія вважалася монолітною державою. Підтвердження цього ми знаходимо в другому розділі його конституції, яка трактувала про мешканців Росії: „Вона ділила їх на корінний русский народ і на племена, підлеглі та приєднані і вказувала на засоби, якими можна було злити всі ці різні відтінки в один спільний склад (состав) таким чином, щоб усі мешканці Росії через деякий час становили справді лише один народ".

(Продовження буде)

● У Конґо було перед проголошенням його державної самостійности сім років тому — 100.000 бельгійців. Минулої весни було там ще 45.000 бельгійців, але під кінець цього літа не залишиться більше, як 35.000, які майже поголовно є фахівцями, без яких трудно обійтись конґолійському адміністраційному апаратові.

С. Женецький

ЧИ СССР ПІДЕ ШЛЯХОМ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПЕРЕБУДОВИ ЮҐОСЛАВІЇ

(2)

Одначе ще раз треба підкреслити, що ідеї децентралізації не видумав у Юґославії жадний ревізіоністичний теоретик. Національний тиск і неможливість погодити національних інтересів поодиноких республик з централістичною політикою і владою Беоґраду становлять головну причину шукання розв'язки по лінії децентралізації.

Ранковіч тільки тому оминув судового процесу, що Тіто не хотів висвятити його на мученика сербської справи. Кожна проблема в Юґославії має національне тло.

Росіяни напевно не здецентралізують апарату влади в СССР. Більшість навіть ліберально думаючих росіян уважає, що Київ повинен бути підпорядкований Москві. Росіяни є імперіялістичним народом, і сильна центральна влада — чи то в царському чи в ленінському виданні — становить характеристичну прикмету імперіялістичних російських намагань.

Росіян у пропорції до інших народів СССР тільки на 8% більше як сербів в Юґославії. Українців є 41,9 мільйона. Всі інші совєтські республіки, за вийнятком Російської СФСР, мають менше як по 10 мільйонів мешканців: Казахська ССР — 9.3 мільйона, Білоруська — 8.1, Узбецька — 8.1, Грузинська — 4, а інші ще менше.

Видається очевидним, що перебудова Совєтського Союзу на конфедерацію незалежних республік мала б початися з України. Якщо українці не домагаються хоч би тих прав, які належать їм на підставі совєтської конституції, трудно вимагати, щоб тих прав домагалися грузини, яких є не 40 мільйонів, а тільки чотири.

Коли Ранковіч збирався зайняти становище Тіта, Кардель на засіданні Центрального Комітету заявив: „Я уповноважений ствердити, що коли Тіто не залишиться на чолі нашої партії і держави, Словенія, на підставі належного їй конституційного права, виступить з юґославської Федерації." Бакаріч склав тоді подібну декларацію від імени Хорватії.

Словенці становлять ледве 9 відсотків населення Юґославії, а кількість українців перевищує 20 відсотків людности СССР. Одначе, годі уявити, щоб комуністичний український провідник здобувся в кризовій ситуації на виступ, подібний до виступу Карделя чи Бакаріча.

19 травня ц.р. Володимира Семічастного усунено зі становища шефа КҐБ. Цю зміну на найвищому пості в КҐБ зв'язано на Заході з утечею Світлани Сталіної, з викриттям в Італії совєтської шпигунської сітки і т.д. 24-го травня Семічастного призначено віце - прем'єром УССР. Чого можна сподіватися від українців типу Семічастного? Він і йому подібні чують себе солідарними не з українським народом, а лише з совєтською бюрократією, до якої належать.

Головна проблема полягає в тому, що в Юґославії, як і в СССР, за конституційне управнення союзних республік успішно можуть боротися тільки комуністи. Оскільки, одначе, в Юґославії комуністи думають в загальному національними категоріями, остільки в СССР комуністичні провідники підпадають совєтизації. На кому має опертися семічастний? Як член правлячої кляси — більшість українського населення має він проти себе. І хоч Семічастний віце-преєр України, всю свою політичну селу черпає він з Москви, а не з Києва. Ясно, що такі українські вельможі не будуть боротися за конституційні права, що належать українській республіці.

Проблему, яка нас цікавить, можна розглядати з двох перспектив. Можна припускати, що комунізм годі погодити з націоналізмом, і що колись, в „сприятливих обставинах", український нарід повстане збройно і вибоpe собі незалежність.

Еволюційний варіянт, який на дальшу мету видається реальним, мусів би знайти відповідь на совєтизацію. Під „совєтизацією" в цьому контексті треба розуміти спільність інтересів правлячої кляси і загальнодержавну солідарність членів апарату влади. Семічастний більше совєтський, ніж український, тому, що підтримують його не українці, а совєтська влада.

Совєтизації можна протиставити тільки національний комунізм. В дальшій перспективі знаціоналізування комунізму потягнуло б за собою ступневу децентралізацію, яка є основною передумовою перебудови Совєтського Союзу.

Націоналізм мусить діяти в окреслених передумовах і доступними засобами. Так робили поляки в Австрії з Пілсудським включно. Ународнення комунізму, яке поза межами Совєтського Союзу робить значний поступ, видається так відносно України, як і інших совєтських республік, пропозицією реальнішою, ніж творення підпільних, незалежницьких організацій.

Національне почування можна порівняти з розсипаним стрільним порохом, який не має жадної сили. Але той самий порох в сталевій кулі крис в собі величезну вибухову силу.

В Совєтському Союзі існують живі націоналізми, але це — розсипаний порох, якому бракує форми. Якщо в даному часі немає можливости творити власних організаційних форм, треба послуговуватися тими формами, які є доступні. Цю методу стосували національні рухи, часто з великим успіхом.

Думки, висловлені в цій статті, направду цікаві, і над ними мали б застановитися в першій мірі українські комуністи в Києві.

(Кінець)

Михайло Данилюк

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

(28)

9. Можемо перекинути дещо зброї на Дубенщину, щоб вони разом із нами почали. Це може мати кращий ефект. За тиждень маємо спільну нараду Команд Крем'янця і Дубна, на якій обговоримо спільність дії. Добре було б, щоб приїхав хтось із „начальства". Минулого тижня подібну нараду мали Крук і Черник, і хтось до них приїздив. Вони мають ту саму проблему, що й ми. Також чекають на директиви, а їх ніхто в цьому відношенні не дає. Невже хочете, щоб події покотились стихійно?

10. На обріях уже видно загрозу. Земля стає гарячою. Вулкан назріває. Мабуть наступний звіт буде вже з бойових обставин.

Пор. Блакитний.

ШУКАННЯ ВИХОДУ

22 вересня 1942.

Лист Блакитного, як і попередні записки до Білого щось там мусіли в області наробити. Вчора приїхав Михайло Н., брат Миколи, що тут командантом порядкової поліції, і зі словами „ви, хлопці, краще стримуйте свої коні", повідомив, що сюди їде Вітька із запискою від Білого. Буде тут завтра. В розмові додав, що в області нема ясного рішення, щоб з висновками не дуже квапились і „не дуже з Вітькою забігали в революцію".

Михайло щось там робить в області у господарському рефераті, часто сюди приїжджає, відвідує дружину і дитину, а також привозить для організаційної сітки інформації про події „вгорі". У військові справи не встряває, але кругом любить встромляти свого носа. Має цілий ряд псевд, повну течку паперів, а між ними багато всяких посвідок на різні прізвища для себе і все роз'їжджає по Волині та Галичині. Спритний з біса. Давній член підпілля. Тримається думки, що розподіл на військову і організаційну сітку „це велика дурниця" і що він не приведе до добра.

**

30 вересня 1942.

Відбулась нарада Крем'янецького і Дубенського повітів.

Прибув Ворон, дубенський військовий провідник. Високий, міцний, пристійний хлопець, швидкої орієнтації, запальний, говірливий. Брат його керує організаційною сіткою. Виходить, що їхній штаб повністю в одній хаті.

Разом із Вороном приїхав Вітька. Привіз записку від Білого, „Як прочитаєш — поговоримо", — сказав. Записка коротка:

„Ваш лист тут підняв гарячку. Всім відома ситуація, але рішення ще не можемо прийняти. Чекаємо на дерективи згори.

Я думаю, що дещо робити треба, і на засіданні наших добився, щоб Вашому повітові дали право діяти автономно.

Обговоріть на нарадах деякі пляни. Вітька Вам дещо подасть. Я буду у Вас за тиждень-два. Якщо почнете щось ще перед тим — щасти Боже. Будьте обережні. Білий".

Нарада відбулась у хаті Повітової Команди. Крім Блакитного і Лисого, прибули — сотник Орлик, Вихор, повітовий зв'язковий Василь, Залізняк. Від організаційної сітки прийшов Троян. Ворон був у супроводі своїх двох „адьютантів", а від їхньої організаційної сітки — Котька.

— Друзі, — почав Вітька піднесеним голосом, — війни часто породжують революції, а революції родять повстанців. Доля нам доручила стати міцною ногою, на грані двох імперій. Але не тільки стати, а й виставити їм обом наш міцний, мозолистий кулак...

Вітька добрий промовець. Колись його в семінарії називали „найбільш язикатим". Справді, він був чи не передовим учнем. Тепер працює у пропаґанді інспекторату. Весь час вештався по Україні і проповідував „революцію". Недавно почав погрожувати, що покине „дрантиву політику", візьме рушницю і піде в ліс. Наша проблема, казав, може бути розв'язана тільки зброєю. Ніякі інші махінації не поможуть.

Вітька повідомив, що Крем'янецький повіт виділяється, як автономна одиниця для розбудови одної з баз повстанського руху. Дубенщина має лише помагати. Мають на увазі розбудувати ще одну базу — на Володимирщині, але це згодом. На Рівенщині і Луччині наші підуть до Бульби. В цій справі вже відбуваються переговори. Акції можна вже починати, але тільки в окремих районах, і то обережно.

Довго обговорювали питання методики боротьби взагалі, а зокрема її початок. Усім було ясно, що вже пахне порохом, але також було ясно, що наразити населення на пацифікацію збоку німців — це також дурне. Випалять і вистріляють села, а їх ми не маємо ще сили оборонити. Це було б рівнозначним із очищенням усієї території від німців, а на це нема сили. Навіть якби об'єднались з усіма іншими рухами.

Елленвіл, Н. Й.

ВІДЗНАЧЕННЯ 50-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ ТА 25-ЛІТТЯ УПА НА ОСЕЛІ СУМА

(В.Л.). — 22 липня відбулось тут Відзначення 50-ліття Української Національної Революції і 25-ліття УПА. Воно розпочалось Вечірнім Апелем Табору ім. Миколи Міхновського, що відбувся на просторій площі, перед Пам'ятником Героїв Української Національної Революції, у стіп якого горів вічний вогонь. Після Апелю учасник Визвольних Змагань 1917-18 рр. сотн. Юрій Кононів запалив смолоскип і передав його старшині УПА сотн. Левові Футалі, а той вручив його командантові табору Володимирові Левенцеві, від якого запалили свої смолоскипи бунчужний, обозні підтаборів та хорунжі, які на наказ команданта „Запалити ватру!" стали навколо великої ватри і її запалили, під спів „Сумівських Вогнів". Програма Святкової Ватри розпочалась монтажем, складеним із уривків творів Юрія Липи, Євгена Маланюка, Юрія Клена та стрілецьких і упівських пісень, що його виконало старше юнацтво під проводом виховниці Софії Бурої. Рецитації в монтажі виконали: Анна Дидик, Анна Лавро, Аскольд Лозинський та Володимир Курило, а хорові вставки виконувало старше юнацтво. Після монтажу молодше юнацтво під проводом виховниці Тані Красій виконало вправи до стрілецької пісні „Як з Бережан до кадри", а виховниця Оксана Ференц проводила вправами юначок до повстанської пісні „Зірвалася хуртовина", якими закінчено святкову частину. Розвагова частина, якою проводила виховниця Наталя Шалай, почалась піснею „Добривечір, любі гості!", що нею старші юначки привітали гостей, впорядник Аскольд Лозинський знаменито прорецитував вірш про орла. Слідували пісні юнаків, гагілки молодших юначок, під проводом вих. Оксани Ференц, скечі й коломийки з таборового життя, якими таборовики розважали гостей. Після закриття ватри 200 юнаків і юначок відійшли у табір, а незабаром розніссся голос трубки, що сповістив усіх про нічну тишу в таборі.

„Перець" сміється на кутні...

Київ. — У найновішому числі сатиричного журналу „Перець", ч. 12 з червня 1967 р., поміщено дві великі кольорові карикатури-насмішки. Одна з них підписана „Гетьман СКОРОпадський", і на ній зображено досить точно обличчя покійного гетьмана П. Скоропадського, зодягненого в черкеску, з булавою в руці, коли він випадає з крісла під натиском... червоних багнетів. З історії відомо, що большевики не мали жадного голосу в справі того перевороту в Києві. Друга карикатура, з підписом „Гітлерівсько - бандерівські близнюки", зображує на одному тулубі дві голови: одну в мазепинці, з вусами, на ковнірі напис — „УПА"; другу — у німецько - фашистівській шапці, з написом „СС" на петлиці; Двоголова постать тримає закривавлену сокиру... І ця, з дозволу сказати, „карикатура" йде проти історичної правди, бо є багато документів, фактів, свідків - очевидців та й учасників боротьби УПА проти фашистів. Різними шляхами проникають в УССР з-за кордону відомості про святкування 50-ої річниці початку Національної Революції та 25-ої річниці створення УПА, та й наш народ далеко не все забув... Ось і доводиться „Перцеві" на „украінском язикє" жартувати, ще й накладом в один мільйон сто п'ятдесят тисяч примірників! Видко, забагато Україна знає про свої національні свята, коли доводиться сміятись на кутні аж таким великим „тіражом".

(п)

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Клівленд, Огайо

ПІДГОТОВА ДО ВІДЗНАЧЕННЯ 25-РІЧЧЯ УПА

2-го квітня створено тут за ініціятивою представників ОУВФронту двоступеневий Комітет для відзначення Срібних Роковин Української Повстанської Армії (УПА). Громадський Комітет, до якого ввійшло шістдесят чільних громадян українського Клівленду й околиці, в тому панотці наших церков, представники передових українських установ, низка активних громадян, професіоналістів й уроджениців Клівленду, очолює колишній командир Студентського Куреня в пам'ятному бою під Крутами, полк. Аверкій Гончаренко. Головою 21-членного Ділового Комітету є Володимир Хома, його заступником — Роман Почтар, а екзекутивним секретарем — Мирослав Гейниш. Комісією публічних зв'язків, преси й інформації кермує д-р Зенон Р. Винницький, а його співробітниками є сотн. УПА, Степан Зорій, Тарас Бурий і Лев Кусяка. фінансово - господарську комісію веде Юрій Коцюмбас, скарбник; членами його комісії працюють — Григор Хованець, Омелян Чубатій, Степан Кавка, Василь Кліщук, Михайло Моцьо, Іван Оліяр, Павло Присяжний й Андрій Стецяк. Вільними членами є — Ігор Цішкевич, мгр. Богдан Футей, Семен Крíслатий, Микола Поглід і Володимир Шудан.

Святковий бенкет для вшанування 25-ої річниці відбудеться 14-го жовтня, о год. 7-ій ввечері в авдиторії Української Католицької Повносередньої Школи ім. св. Йосафата. У мистецькій частині бенкету українці Клівленду зможуть вперше вітати відомого українського співака - бандуриста, Володимира Луцева, що прибуде з Англії. У рамках святкувань відбудеться 10-го вересня Літературний Вечір Леоніда Полтави, а 12-го листопада Театр у П'ятницю з Філядельфії поставить тут його п'єсу „Недосяжні". Окремою уважливістю втішається в Клівленді справа видання англомовної книги проф. Л.Е. Добрянського п.н. „Ураливі москалі", що є присвячена бійцям і героям УПА, як українська відповідь на 50-ліття обманної московсько - большевицької революції, яка завела нову кріпаччину в Україні. Книга появиться з друку в жовтні 1967.

Ярослав Кушнір — доктор медицини

Зворушилися Дарія і Никифор Кушніри, дивлячись на градуаційну процесію 120 молодих лікарів, а між ними і на свого сина Ярослава — одинокого українця між всіма градуантами.

Ярослав Кушнір народився в Спаській, на Дніпропетровщині 1940 р. До Америки прибув 1952 р. до Бристолю в Пенсильванії, де і закінчив середню школу 1959 р. В середній школі йому легко йшла математика, і він записався на інженерськ и й курс в Джуніор Коледж в Трентоні. І хоч був найліпшим учнем першого року, і професори відмовляли міняти курс, все ж таки на другий рік він вирішив брати Life Science. З відзначенням скінчив Джуніор Коледж і 2 роки вчиться в Рутгерс університеті, на передмедичному курсі. Там Ярослав відзначився працьовитістю. Професор паразитології вибрав його на асистента при наукових дослідах.

1963 р. здобув ступінь бакалавра і вирішив посвятитись медичним наукам. Маючи якнайкращі рекомендації, без труднощів вступив до Нюйоркського Медичного Коледжу, який закінчив 1-го червня, здобувши ступінь доктора медицини. Інтершіп відбуватиме в Бет Ізраіл Госпит. в Ню Йорку.

Д-р Ярослав Кушнір

Хоч трилітнім хлопчиною лишив береги Дніпра, д-р Кушнір свобідно володіє українською мовою в слові і письмі.

Його батьки та два молодші брати, Віктор і Володимир, мешкають в Естелл Манор, Н. Дж., і є активними членами української громади та укр. православної церкви св. Петра і Павла в Міллвіллі, Н. Дж.

Н. І. В.

ДЕЛЕҐАТИ НА ЗБОРИ ОРГАНІЗАЦІЇ Латино-Американської Солідарности, що відбувається в Гавані, на Кубі, розходяться щодо того, коли поширювати революцію в державах Латинської Америки. Так звані традиційні комуністи давнішої дати гадають що треба ще зачекати, щоб дозріли умови на викликання революції. Але революційна частина колуністів хотіла б вже тепер здійснювати свої пляни та починати вже тепер. Окремі комісії мають запропонувати зборам рішення в цій справі. Представник Бразилії Хозе Анзельмо Дос Сантос заявив в інтервю, що більшість делеґатів переконанз в тому, що дозрів час на збройну партизанку в країнах Латинської Америки.

„Весняні Вечерниці" на ціль Університету в Римі

(Зліва направо) — Ірена Цап, товаришка абсольвента Стефана Папроцького, Катерина Юкаш, абсольвентка в товаристві А. Яхницького, Марія Цуркань, абсольвентка в товаристві Я. Палюги, М. Дзюбата, товаришка абсольвента Мирослава Телюка, Ляля Білас, абсольвентка в товаристві Р. Пелега, Таня Бережецька, абсольвентка в товаристві В. Гечкала.

27 травня заходом місцевого 67 Від. Союзу Українок Америки відбулись „Весняні Вечерниці", з яких прихід в сумі 1.100 дол. вислано на фонд Українського Університету в Римі.

Атракцією вечерниць було представлення абсольветів із публічних, католицьких і українських рідних шкіл міста Ню Гейвену, яке переводила пані М. Гижа. Їх вітав почесний комітет в складі: о. монс. І. Стах, парох церкви св. Михаїла, пані Я. Яхницька, голова Від. СУА, пані М. Дзюбата, почесний член Від СУА і проф. І. Телюк, голова Української Рідної Школи при церкві св. Михаїла.

„Весняні Вечерниці" були одною з найкращих забав місцевої громади в Ню Гейвен.

І. Телюк

Філядельфія, Па.

МОЛОДЕЧИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ КЛЮБ

Однією з численних віток діяльности Українського Республіканського Клюбу у Філядельфії, що вже кілька років діє під проводом голови Івана Одежинського, була Молодеча Секція, що її очолював Юрій Гадач. З виїздом його на студії до Арізони молодеча секція стратила свій провід.

В останньому часі зорганізовано замість Секції повноправний Молодечий Український Республіканський Клюб, на стейтовому і міському статутах, вже не як секцію, але як окремий клюб, подібно як це сталося з жіночою секцією, яка перейшла на базу самостійного клюбу.

15-го червня з ініціятиви І. Одежинського, адвоката Д. Максимюка, д-ра М. Маркова і Л. Трицєцького відбулися в Домі Української Молоді сходини молодих українців Філядельфії, переважно студентів університетів і коледжів. Доповідь виголосив Володимир Біляїв, заступник голови Клюбу. Його доповідь викликала жваву дискусію і довела до рішення, що потреба заснувати молодечий український республіканський клюб.

Кілька днів пізніше, 20-го червня в залі Українського Спортового Осередку відбулися Збори цього Клюбу. На збори прибув професор Темпл університету і кандидат на члена Міської Ради Мартин Винникур, який доповідав про діяльність і динамічність Українського Республіканського Клюбу, та подав напрямні допомоги молодим українцям республіканцям у майбутньому.

Збори вибрали управу Українського Молодечого Республіканського Клюбу в такому складі: голова — В. Ванчицький, заступники: А. Масюк, О. Субтельний, Я. Колибабюк; секретарі: М. Прокопчук і М. Рогожинська; касир: Л. Кузьма; референт зовнішніх зв'язків: М. Павлічка; орг. референти: О. Боднар, Б. Татунчак, О. Бак-Бойчук; правний дорадник: адв. Данило Максимюк.

Нема сумніву, що діяльність клюбу дасть нам нових кандидатів на провідників нашої громади в майбутньому, бо члени Молодечого Клюбу — це студенти вищих шкіл та професіоналісти, яким вхід в політичне життя країни дасть змогу поширити українську справу між американськими політичними колами.

Треба вірити, що провід і члени клюбу виправдують довір'я нашої громади, і діяльність Клюбу стане ще одною світлою сторінкою нашої дійсности на терені Філядельфії.

В. В.

Колосова опрацьовує туристів

Київ. — В органі так зв. Культурного товариства для зв'язків з українцями за рубежом „Вісті з України", в ч. 24 з червня, поміщено репортаж „Гості з США", ілюстрований фотознімкою, на якій видко відому начальницю „Колосівської бриґади" в ЗДА Катерину Колосову, депутатку Верховної Ради УССР. Вона промовляє в Києві до 13 туристів, переважно сивих, але між ними й кілька осіб молоді. Газета інформує про ту групу: „На Україні перебувала група американських туристів, до складу якої входять українці, росіяни, білоруси, що понад п'ять десятиліть тому виїхали за океан, та їх діти, народжені вже в Америці". Щодо виступу Катерини Колосової, то вона „розповіла їм про героїчний шлях, пройдений нашою республікою за 50 рр." совєтської влади, — хоч в Україні большевики захопили владу тільки 47 років тому, збройно подолавши Українську Народну Республіку. В свою чергу, туристи вихваляли совєтську владу. Якийсь Межохов заявив, що „дуже сподобалась мені Москва"..., а Олена Слободянюк сказала: „На Україні я вдруге. Вперше приїздила сюди 1937 року. Була тоді і в Києві. Але зараз, говорячи одверто, я не впізнаю це місто. Воно зовсім нове".. — таким чином, признавшись, що бувала в СССР і в 1937 р., коли туди жодних звичайних туристів Сталін не допускав.. Ще інший американський турист, Микола Слободянюк, склав таку заяву про свої враження з життя в УССР: „Те, що побачив на власні очі — перевищило всі сподівання. Заможно і культурно живуть люди на нашій рідній землі"; говорив він і про „щасливе життя на рідній українській землі"... Однак, всі американські туристи — повернулися в Америку, очевидно, не бажаючи скоштувати на власній шкірі того щастя, та й для діяльности Колосової вони вигідніші за кордоном.

Що писала „Свобода" 50 років тому

„Конґрес військових делеґатів в Києві домагається независимости України"

„Петроград 22 червня. — Правительство видало заборону на відбуття в Києві другого Конґресу делеґатів Української Армії, але дало дозвіл на творення окремих українських полків. На першім українськім конґресі ухвалено домагатися для України автономії.

„Лондон. — 23 червня. — Кореспондент з Петрограду доносить, що на українськім конґресі військових делеґатів в Києві ухвалено візвати Українську Центральну Раду, щоби вона зірвала зносини з російським Провізоричним Правительством в Петрограді і приступила сейчас до творення независимої України.

„Міністер війни Керенський, говорячи на всеросійськім конґресі робітничих і солдатських рад про воєнні цілі Росії, звернувся з горячою просьбою до українських і фінляндських демократів, щоби вони не розривали союза з Росією в боротьбі за спільне щастя і свободу".

„З біжучої хвилі"

„Українська Рада в Америці вислала на відбуваючийся тепер в Україні конґрес українців (на руки президента Української Центральної Ради проф. М. Грушевського) таку телеграму:

„Борцям за волю України, зібраним на конґресі в Києві, українці, згуртовані в Українській Раді в Америці, шлють свій горячий і щирий привіт. За свободу України ми готові на життя і смерть. Не спочиньте, покки не встане Україна, світ правди засвітить і помоляться на волі невольничі діти.

П. С. Для українських жертв війни шлемо каблем 100.000 рублів".

„Сердечний привіт всім учасникам українського конґресу. Держіть високо прапор вільної України, дорогої нам усім, без огляду на кордони і моря, якими доля розділила одних синів великої української родини. Сміло вперед, а стане вільна з'єдинена Україна. Український Народний Союз і редакція „Свободи".

„Українська „поступова" преса в Америці скавулить на саму згадку: самостійна Україна! Скавуліть, песюґки, дальше. Своїм скавулінням ви пробудете тих українців, які досі зі свого сну не пробудилися.

„Скасовання галицького генерал-губернаторства"

„На засіданні Тимчасового Правительства розглянено скасовання галицького генерал-губернаторства і заведення в Галичині і Буковині нової горожанської управи на основах згідних з постановами гаґської конференції про порядок управи в занятих на час війни неприятельських землях. На чолі нової горожанської управи після установи Тимчасового Правительства має стояти комісар Д. І. Дорошенко".

„Радянська Україна" про приїзд до УССР дочки Івана Франка з Канади

Орган ЦК КПУ „Радянська Україна" в числі з 28-го липня 1967 р. помістив вістку під наг. „Дочка Івана Франка на Україні", що розпочинається таким реченням: „В нашій республіці перебуває дочка великого українського письменника Івана Франка — Ганна Ключко-Франко, яка нині живе в Канаді". Газета повідомила, що Ганна Ключко-Франко передала у Львові літературно-меморіяльному музеєві „ряд цінних матеріялів і документів", з-поміж яких „Радянська Україна" деякі називає, а саме: „Серед них — автограф відомого вірша поета „Блаженний муж, що йде на суд неправих", дві строфи з вірша Т. Г. Шевченка, переписані рукою Івана Франка, три його листи, адресовані дочці. Ганна Іванівна передала також музеєві також сімейну реліквію — українську сорочку, вишиту поетесою Христиною Алчевською і подарован у письменникові у 1913 році. 26 липня Г. І. Ключко-Франко на її прохання прийняв заступник Голови Ради Міністрів УРСР П. Т. Тронько". Замітка закінчується такими заявами самої Ганни Ключко - Франко: „Я мала можливість, сказала вона, наочно переконатися в тому, яку популярність здобула творчість мого батька в Радянському Союзі. В кожній бібліотеці є його книги, твори письменника вивчаються в школах і вузах. Радянські літературознавці провели величезну роботу по підготовці до видання п'ятдесятитомного збірника творів І. Я. Франка... Мене вразили, заявила вона далі, величезні зміни в тих краях, які я добре знала. В далекому минулому злидні гнали людей за океан. Але ніде вони не знаходили щастя. Тепер на землі мого батька люди живуть у достатку, у них є хліб і до хліба. В кожному селі я бачила школи, бібліотеки, клюби". — На жаль, дочка Івана Франка не згадала ні словом про грубе фальшування творів її батька в УССР і всієї його ідейної настанови.

З УКРАЇНИ НАСПІЛА ВІСТКА, ЩО

ІВАН БАЛАЦЬКИЙ

ДОВГОЛІТНІЙ ВЧИТЕЛЬ ТА УПРАВИТЕЛЬ ШКОЛИ В НОВОМУ НИЖБІРКУ, ПОВ. ГУСЯТИН, ПОМЕР 8-го ЛИСТОПАДА 1966 РОКУ В ТЕРНОПОЛІ.

РІДНЯ

ЗЕМЛЯ З МОГИЛИ Т. ШЕВЧЕНКА НА УКРАЇНСЬКОМУ ЦВИНТАРІ В СІДНЕЇ

Сідней, Австралія. — На сіднейському католицькому цвинтарі Руквуд є українська секція могил. Тижневик „Вільна думка" з 11 червня повідомив, що „Мистецька Комісія св. Андріївської церкви організує конкурс на виготовлення проєктів пам'ятника, або іншого мистецького оформлення, при вступі на нашу секцію, — в тому місці, де поставлено тимчасовий дерев'яний хрест Ця секція символично уже стала „землею українською" бо в час посвячення хреста (два роки тому) жменька землі з могили Т. Шевченка в Каневі була святочно складена під фундаменти хреста. Мистецька Комісія звернулася до понад 30 наших архітектів, інженерів, малярів і декораторів в Австралії з проханням — „поділитись з Комісією їхніми ідеями" про мистецьке оформлення кладовища. Передбачений кошт пам'ятника — коло 2000 долярів".

В пам'ять Олени Остапович

Рік минає, як 16-го серпня 1966 року покинула туземне життя молода, повна життя Олена Остапович, дружина о. Богдана пароха в Лакаванні, Н. Й. Покійна полишила у безмежному смутку найближчу родину, та численних знайомих.. Зпоміж діточок, що стали сирітками, відчули найбільше брак материної любови семилітня Мартуня і син Володимир. Двоє старших дітей вже заложили своє родинне гніздо. Старенька мати, яка вкладала усю свою душу у виховання доні — одиначки і раділа її щастям, на схилку життя остала у безмежнім жалю по ній. А муж о. Богдан, що так Покійну цілим серцем любив, нині опущений і заносить молитви до Небесної Матінки, шукаючи заступництва в Неї. Великий жаль по собі оставила пок. Леся і в серцях дальшої рідні.

Леся народилась на Золотому Поділлі в родині Володимира і Анни Левицьких в селі Сущин, де батько був управителем школи. Народню школу закінчила під опікою батька, а учит. семінарію в Тернополі. Вона пізнала молодого питомця і вийшла заміж. У селі Городище Велике на Поділлі, де о. Богдан дістав парохію, закладає молоде подружжя родинне гніздо. Тут народилися син Любомир і доня Марія. Молода мати раділа щасливим життям. Здавалось, ніщо не заколотить їхнього щастя!

Але надійшла друга світова війна, а з нею окупація наших земель большевиками, пізніше окупація німцями і виїзд у далеку скитальщину через Словаччину до Німеччини. Затрималися в місцевості, де було більше скупчення українських робітників. Там покійна несла моральну і матеріяльну поміч українцям вивезеним на примусові роботи. З приходом Альянтів родина перенеслася до Авґсбурґу, де о. Богдан обслуговував табори.

Коли настав час переселення за море і родина осіла в Лакаванні, Н. Й., розпочались турботи за тих, які залишились в Европі. Її заходом приїхали десятки людей, що перейшли всі через її хату. Підшукувала для них працю і грошем допомагала. Її серце і її дім були завжди відкриті для потребуючих.

Коли вже примістились ті, що могли приїхати, почалась турбота за тих, що не могли виеміґрувати. Вона допомагала. Збирала одяг і білля і висилала пачки своїм коштом до усіх країн, де лиш були наші скитальці. Родині в Югославії, що складалася з сімох осіб, висилала стало харчові пачки. Добра її душа не знала меж!

Пок. була зразково релігійною мамою. Глибоко почитала культ Бого-Матері, і в тому дусі виховувала своїх дітей.

Бл. п. Леся проявила себе також у громадській роботі. Маючи дітей у Пласті, вона працювала у Пластприяті і старалась усіма силами виховати дітей у національному дусі. Пильно возила всіх четверо дітей до школи українознавства, і в стежила, щоб діти розмовляли матірною мовою. І коли вже можна було збирати плоди цієї невсипущої праці. Всевишній покликав її до себе, залишаючи в наших серцях глибокий біль.

Нехай цих кілька рядків будуть китицею квітів на могилу у першу болючу річницю смерти незабутньої Лесі.

Марія Левицька

ІСТОРИЧНО - МИСТЕЦЬКА ПРИВАТНА СКАРБНИЦЯ В КИЄВІ

Київ. — Газета Комітету Катерини Колосової „Вісті з України", яка містить матеріяли підкреслено - національного забарвлення, щоб приєднати побільше прихильників УССР, за кордоном, повідомила в ч. 25 з червня, що помешкання „київського скульптора заслуженого діяча мистецтв УРСР Івана Макаровича Гончара справжня скарбниця пам'яток історії та культури України. Він багато віддав часу, праці і коштів, аби зібрати більш як 5 тисяч музейних експонатів із сивої давнини рідного краю. Але Іван Гончар не просто збирач. Він творець. Що застаріло і стерлось часом — поновлює, створюючи з баченого й почутого нові картини, скульптури... Історичні факти, перекази, герої художніх творів оживають в його уяві і продовжують життя в гіпсі, дереві, глині, на полотні чи папері. До того ж він неабиякий майстер пензля.

Ось перед нами, як живі, скульптурні портрети безсмертних українських героїв -багатирів: „Гонта перед стратою", Іван Сірко", „Кривоніс", „Наливайко", „Сагайдачний"... Певно, і Державний музей українського мистецтва не зможе похвалитися такою добіркою картин „Козака Мамая", яку зібрав Іван Гончар. А сотні комплектів стародавнього українського одягу, рушників, художні твори, посуд, козацька зброя?.." Крім того, газета зазначає, що подібних мистців (які, очевидно, побоюються передати свої скарби до музея УССР, не знаючи, де вони опиняться) є в Україні значно більше. Для прикладу, газета повідомляє, що київський актор Ростислав Івицький має приватну бібліотеку, яка нараховує понад 14 000 книжок.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ
(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

КОЛГОСПНИКИ „ДОРОБЛЯЮТЬ", РОЗСИПАЮЧИ ЗЕРНО ПО ШЛЯХАХ

Як ще перед другою світовою війною, так і тепер совєтська преса нарікає на „розбазарювання зерна" з колгоспних полів, яке потім можна змести з шляху чи придорожної канави і, самозрозуміло, забрати додому. „Молодь України" з 29 липня навела декілька прикладів з Полтавської области. Так в артілі „Жовтень" Машівського району після перевозу зерна з поля до колгоспу за один день „не вистачило 265 кілограмів пшениці". Газета заявляє: „Винних не завжди спіймаєш за руку, але деяких довелося застукати, як то кажуть, на гарячому. Погано обладнали борти автомашин, новосанжарські водії. А певно, всі „рекорди" побили пирятинці. Від колгоспу „Маяк" до села Велика Круча за одну ходку шофер Лущенко втратив майже три, а його колеґа Науменко, аж п'ять центнерів пшениці. В погоні за тонно-кілометрами дехто забуває про безпеку руху. Записав себе до розряду „пекельних" водіїв шофер Зіньківського Відділення „Сільгосптехніка" Олександер Прокопенко. З його вини перекинулася машина. На обочину висипалося 2.6 тонни збіжжя". Московських наглядачів в Україні хвилює те, що колгоспники не видають владі таких так зв. „злочинців: „Насторожує атмосфера поблажливості до недбайливих. Як правило, втрачене зерно „списується", факти марнотратства приховуються від громадськости".

ХОДЯТЬ СЛІДАМИ КРАСНОЇ АРМІЇ ТА ПАРТИЗАНІВ

Розоравши й розкидавши братські українські могили з часів Визвольних Змагань та з періоду дій УПА, большевики відпроваджують тисячі молоді в походи слідами красної армії та совєтських партизан:

„В республіці, як і по всій країні, юнаки, і дівчата повертають Батьківщині нові й нові імена невідомих героїв, вивчають ратну і трудову біографію батьків. Тільки в минулому році благородний пошук вели понад два з половиною мільйони молодих слідопитів. З їх активною участю в республіці створено 11 тисяч кімнат, музеїв та куточків бойової і трудової слави, встановлено близько 3-ох тисяч нових пам'ятників, обелісків, меморіяльних дощок. Особливого розмаху набирає на Україні похід по місцях слави народу в ювілейному році. Тисячі молодих патріотів вирушають по місцях боїв легендарної Кінармії, від Путивля до Карпат пробираються партизанськими стежками з'єднання С. А. Ковпака..." („Молодь України", 26 липня).

ЩО ПОКАЖЕ ТЕАТР ІМ. І. ФРАНКА В КИЄВІ В НОВОМУ СЕЗОНІ

„Першою прем'єрою після літньої перерви буде лірична драма О. Коломийця „Спасибі тобі, моє кохання", а потім — нова зустріч з улюбленим Драматургом О. Корнійчуком, який передав театру свою нову комедію, присвячену 50-річчю Жовтня, — „Мої друзі" (назва умовна). Ця вистава має відбутись на початку листопада в дні великого свята. До кінця другого півріччя 1966-67 р. відбудеться також прем'єра „Коли мертві оживають" І. Рачади. Названим, звичайно, не обмежується репертуар наступного сезону. Належне місце в ньому займуть нові твори сучасних українських письменників, п'єси драматургів братніх республік, українська і російська класика".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 11-го СЕРПНЯ 1967 р.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 155 Відд., о год. 7-ій веч., в УНДомі при 760 Стейт Ст. — Управа.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 371 Відд., о год. 7:30 веч., в залі УНДому при 140 Prospect Ave., Irvington, N. J. Буде роздача чеків - дивіденди, тому прохається членів прибути на збори. — Мгр. І. Оверко, предс., Ю. Баранюк, секр., М. Герус, касир.

СУБОТА, 12-го СЕРПНЯ 1967 р.

CENTRAL FALLS, R.I. Місячні збори Т-ва ім. Івана Франка — 93 Відд. о год. 8 веч. в домівці при 11 Jackson St., Pawtucket. Проситься членів точно прибути. — Б. Трембач, гол., М. Іваницький, секр.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Українська Січ — 182 Відд., о год. 6-ій веч., в залі Укр. Правосл. Церкви при 45-47 Говп Аве., Пассейк, Н. Дж. — Управа.

НЕДІЛЯ, 13-го СЕРПНЯ 1967 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. Василія Вел. — 364 Відд., о год. 2-ій по пол., в УНДомі, 3161 East 93rd St. — Управа Відділу.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл — 336-ий Відд., о год. 1-ій по пол. в УНДомі при Вест 14-ій вул. Проситься чл. прибути на збори і вирівняти свої залеглості. — Гр. Кісіль, секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

СОФІЯ ПОПОВ, з роду Мусял, довголітня членка Товариства „Вільна Україна", 386 Відділу УНС в Шарон, Па., дружина довголітнього секретаря того ж Відділу, померла 14-го липня 1967 р. на 76 році свого трудолюбивого життя. Покійна походила зі села Задинишівка, пов. Скалат, Західня Україна. Вона була людиною великих чеснот та відзначалася передусім незвичайною людяністю і ввічливістю, як в приватному, так і в громадському житті, та в тому дусі виховувала своїх дітей. Завдяки тому, вона втішалася загальною пошаною. Свою відданість УНСоюзові і його ідеям Покійна засвідчила невтомною працею для нього. Вона приєднала велике число нових членів і причинилася до того, що 386 Відділ зайняв щодо чисельного стану членства, перше місце поміж усіми місцевими організаціями. Залишила в смутку чоловіка Олександра, сина Володимира та доньок Ольгу, Анну, Степанію, Емілію і Катерину, як також 8 внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся 17-го липня 1967 р. з православної церкви св. Івана Хрестителя на місцевий церковний цвинтар, при чому рідні, приятелі а головно члени союзової громади віддали Їй останню послугу численною участю в похоронних обрядах, пожертвах на Заупокійні Служби Божі та квіттям.
Вічна Їй Пам'ять!
Д. Кучмак, предс.

ЗАХАРІЙ ЗАГАЧЕВСЬКИЙ, довголітній член Т-ва ім. Б. Хмельницького — 137 Відд. УНС в Вест Істон, Па., помер після довгої недуги на 75-му р. ж. 30 червня 1967 р. Покійний нар. в с. Станкова, пов. Лісько, Зах. Україна. Залишив в смутку три жонатих синів — Івана, Миколу і Роберта та три зам. дочки — Анну, Кляру і Гелену. Похорон відбувся 3-го липня 1967 р. з пох. заведення до укр. кат. церкви св. Духа в Вест Істон, Па., а відтак на місцевий цвинтар св. Духа при участи родини, знайомих і членів Відділу.
Вічна Йому Пам'ять!
Ст. Колодруб, секр.

АНДРІЙ ВИШИВАНИЙ, член основоположник Т-ва Ів. Франка — Відд. 83 УНС в Філядельфії, помер нагло на удар серця 23 червня 1967 проживши 74 роки. Покійний народився в селі Ліщина Біберського пов., Західна Україна. До Америки приїхав 1913 року і зараз включився в громадську працю, а відтак 1916 року допоміг оснувати 83 відділ Івана Франка, де був довгі роки контролєром. Покійний рівнож був активний в церковному комітеті при Катедрі Української Православної Церкви св. Володимира, де довгі роки був членом церковної ради. — Полишив в смутку дружину Анну, доньки Павліну і Марію, зятів Йосифа Підгурського і Юрія Волоса та внучки Павлінку і Варварцю.

Похорон відбувся 28 червня з Катедрального Храму де о. мітрат Стефан Біляк відслужив заупокійну Службу Божу, а відтак тлінні останки зложено на цвинтарі Оклейн при участі родини, парохіян та знайомих.
Вічна Йому Пам'ять!
Роман Карбівник голова
Степан Гавриш секретар

ЛЮБОМИР КУПЧАК, член Б-ва св. о. Николая — 106 Відд. УНС в Шикаґо, Ілл., помер 6-го червня 1967 р. на 56-тім році життя, по короткій недузі. Покійний народився 15 лютого 1912 р. в селі Бахів, повіт Перемишль, Галичина, Україна. До ЗДА приїхав 20 грудня 1949 р. а до УНС, в члени 70-го відділу вступив 30-го вересня 1952 р. в Джерзі Сиґі, Н. Дж. 15-го квітня 1956 р. Покійний з дружиною і донькою перейшов з переходними листами до 106 відділу УНС в Шикаґо, Ілл. і був його членом до дня смерти. Покійний був тихої вдачі але був щирий український патріот, та був жертвенний на українські і народні цілі. Покійний полишив у великому смутку дружину Марію і донечку Лидію. Похорон відбувся 10-го червня з похоронного заведення до Катедри св. о. Николая, а відтак на цвинтар св. о. Николая, Гіґґінс Ровд і Дисплейн Ривер, при участі родини, приятелів, знайомих та членів 106-го Відд. УНС. Нехай земля Вашинґтона буде йому легкою.
Вічна Йому Пам'ять!
Г. Дацьків, секр

ЙОСИФ МИШЧИШИН, член Т-ва Ів. Франка — відд. 83 УНС в Філядельфії, помер по довгій та тяжкій недузі 16 липня 1967 р. проживши 47 років. Покійний народився в селі Критів біля Перемишля. Від 1941 року перебував в Бравншвайґу, Німеччина, де був активний в громадсько-суспільній та кооперативній праці. До Америки прибув 1957 року і негайно включився в ряди громадської праці. Був активним членом 83 відд. УНС де сповняв обов'язки контрольора. Полишив в смутку дружину Теклю, синів Михайла і Андрія та родину в Україні.

Похорон відбувся 20 липня з церкви Царя Христа на цвинтар Факс-Чейс при участі родини, приятелів та знайомих.

Нехай вільна земля Вашинґтона буде йому легкою.
Роман Карбівник предс.

ТЕОДОР БОДНАР, член Бр-ва св. Михаїла — 121 Відд УНС в Ром Н. Й., помер 6 липня 1967 р. проживши 80 років. Покійний був першим основателем 330 Відд. в 1912 році в Литлефалс Н. Й. А в 1929 році прийшов з переступним листом до 121 Відд. в Ром, Н. Й. де також він брав велику участь та був на три каденції вибраний предсідником Відділу. Був також довголітнім предсідником в парафії Укр. Правосл. Церкви. Покійний народився в селі Лиса, повіт Підгайці, Західна Україна. Залишив в смутку дружину Анну, двох синів Евгена і Василя, дві дочки Ольга і Марія і чотири внуки. Похорон відбувся 10 липня з похоронного заведення до укр. православної церкви а відтак на Ром Семетар, при численній участі родини, близьких приятелів та парафіян і Союзових членів.
Вічна Йому Пам'ять!
О. Гадз секр.

ПАРАСКЕВІЯ ІВАСІВ, вдова по Йосифові, членка Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. УНС в Рочестері, Н. Й., померла по довгій недузі, 29-го травня 1967 р. Покійна походила з с. Медведівка, пов. Бучач, Зах. Україна. Полишила в смутку доньку Анну, зам. Мартинюк і внуків Миколу і Івана, одруженого сина Андрія з родиною, брата Евстахія Костишина з женою в Рочестері, Н. Й., братаницю Михайлину Голоха з чоловіком Миколою і синами Іваном та Мирославом в Канаді, та 6 сестрінків в Краю. Похорон відбувся 3-го червня 1967 р. з Католицької Церкви Богоявлення, де місцевий парох о. Ст. Городецький відправив Заупокійну Службу Божу, а відтак тіло Покійного відпроваджено на цвинтар Голі Сепулхре Семетері, при участі родини, знайомих і членів Б-ва.
Вічна Їй Пам'ят!
Вол. Колданський, секр.

ІВАН ХОМИК, довголітній член 219-го Відділу УНСоюзу, Т-ва ім. Михайла Грушевського в Нюарку, помер 17-го липня 1967 на 78-му році життя. Покійний народився в Турці над Стриєм на Україні і був членом УНСоюзу від 1939 року. На вічний спочинок відпровадили Покійного дружина і вся родина та членство 219-го Відділу.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

ІВАН КУРКО, член Б-ва св. Стефана — Відд. 221 УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., помер по довшій недузі 26 липня 1967 р. на 62 році життя. Покійний родився в Плумрон, Огайо. Полишив в смутку дружину Марію, сина Івана і дочку Олесю. Похорон відбувся 29 липня з укр. катол. церкви св. Йосифа. Тіло спочиває на цвинтарі св. Миколая.
Вічна Йому Пам'ять!
Тарас Шпикула секр.

ТАРЗАН, Ч. 5850. Самум!

THE MEN RESIGNEDLY WATCHED THE CHARGING STRAND-LOPERS, WHEN A STRANGE ACT OF NATURE INTER-VENED--

A SUDDEN WIND WHIPPED ACROSS THE BARREN WASTE WITH GROWING INTENSITY.

IN A MATTER OF MINUTES EVERYONE WAS CHOKED BY THE SCORCHING, STINGING, SAND-LADEN AIR OF A DESERT STORM--SIMOON!

Чоловіки зрезигновано спостерігали атакуючих надбережних скакунців, коли виступила природа з дивним актом...

Наглий вітер сильно подув по неродючій пустині зі щораз то більшою силою.

В кількох минутах сухе, колюче, піском наповнене повітря душило кожного. Це була буря на пустині — самум!